

Nasjonal strategi for arbeid og psykisk helse

Jobbmestrende oppfølging

Integrere arbeid og behandling

Arbeidsrehabilitering for personer med psykoselidelser

Arbeid og psykisk helse

Jobbmestrende Oppfølging

Et forsknings- og utviklingsprosjekt i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet i samarbeid med Oslo universitetssykehus.

Mål

- Flere personer med alvorlig og langvarig psykisk lidelse skal kunne komme i arbeid og beholde tilknytningen til arbeidslivet
- Etablere hensiktsmessige og varige samarbeidsstrukturer mellom psykisk helsevern og NAV

Arbeid og psykisk helse

Organisering og utbredelse

Helsedir. & Arb.dir

Sentral prosjektledelse

- OUS & NAV

Lokal prosjektledelse

- Helseforetak & NAV
- To intervensjonsgrupper
- 160 deltakere

Arbeid og psykisk helse

Bakgrunn

I perioden mellom 2000 til 2004 gikk antall personer med psykoselidelser med ordinært arbeid som hovedinntektskilde ned fra 11% til kun 5 % (Helle & Gråwe, 2007)

53-70% av personer med psykoselidelser ønsker ordinært arbeid (Mueser et al., 2001)

Bakgrunn

Arbeidets betydning som helsefremmende lite fokus i behandling

Samarbeid NAV – Helse ofte anstrengt

- Forskjellig kunnskap, metoder, språk, prioriteringer, holdninger

Tilbud om arbeidsmarkedstiltak ofte mangelfull

- Manglende foutsetninger
- Dårlig samarbeid

Uføretrygd vanlig løsning

Arbeid og psykisk helse

Foreløpige resultater - Arbeidstilknytning etter 6 måneder

28%

- Ordinært arbeid eller utdanning

31 %

- Arbeidspraksis ved ordinære arbeidsplasser

31 %

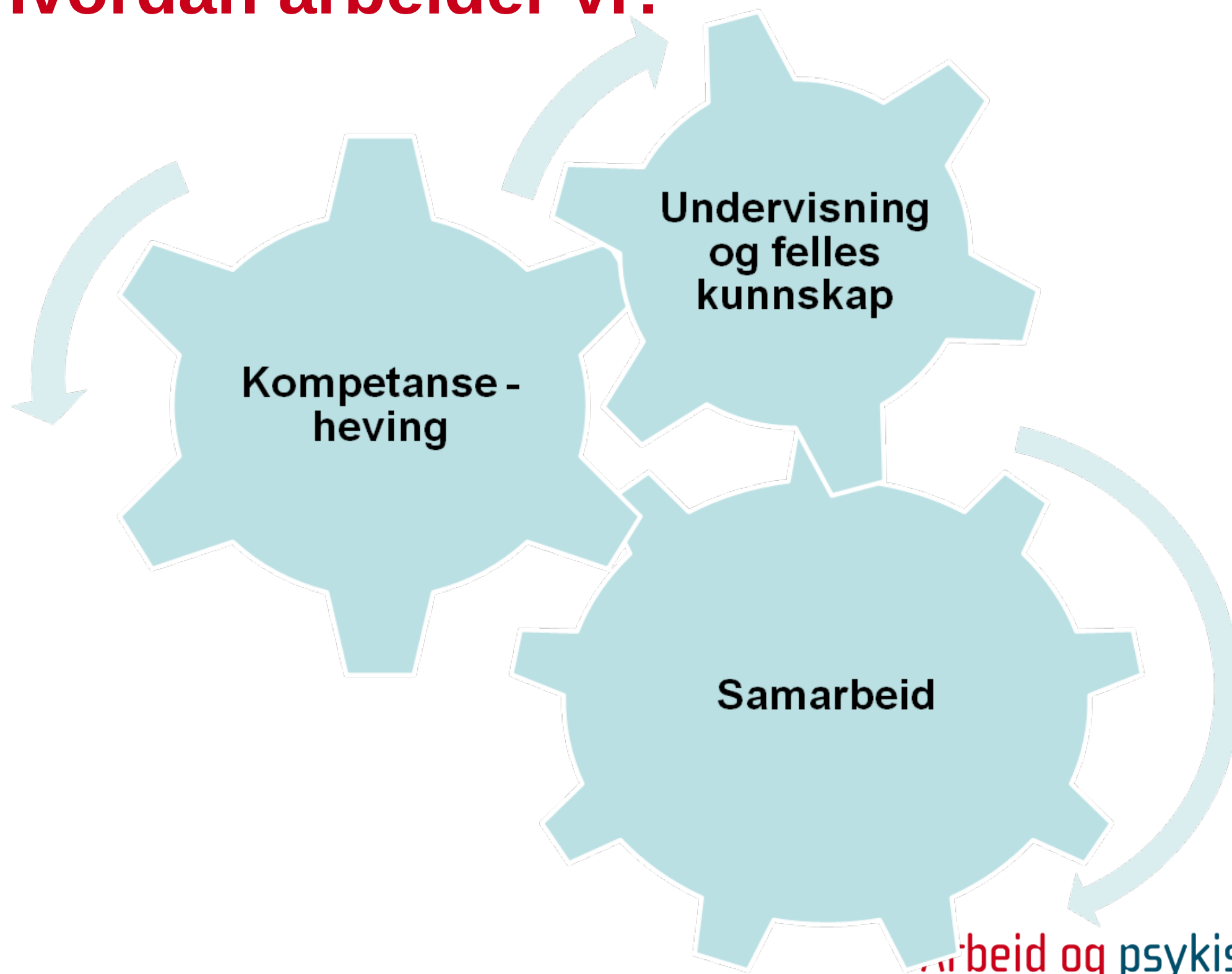
- Skjermede arbeidsplasser

10 %

- Annet

Arbeid og psykisk helse

Hvordan arbeider vi?

arbeid og psykisk helse

Samarbeidsmodellen

- Bindeledd til behandlere
- Veiledning av Arbeidskonsulent er

**Prosjektleder
Helse**

**Prosjektleder
NAV**

- Veiledning og avklaring ifht ytelser
- Bindeledd til saksbehandlere

**Arbeids
konsulent**

Arbeidsgiver

- Deltakerens kontaktperson
- Finne arbeidsplass
- Intervensjon

- Tilrettelegge arbeidsoppgaver ut fra behov

Arbeid og psykisk helse

Kompetanseheving

Kognitiv atferdsterapi (CBT)

Bedre evne til å tolke situasjoner

Sosiale
ferdigheter

Endre
uhensiktsmessige
tankemønstre

Bedre arbeidsevne

Økt selvfølelse

Normale livsroller

Bedre helse

Færre innleggelser

Økt livskvalitet

Kognitiv trening (CRT)

Bedre kognitive funksjoner

Hukommelse, konsentrasjon, eksekutive
funksjoner

Bedre arbeidsevne

Økt selvfølelse

Normale livsroller

Bedre helse

Færre innleggelser

Økt livskvalitet

Arbeid og psykisk helse

Hvorfor CBT?

Trekke slutninger på manglende grunnlag

- Feiltolkning av situasjoner

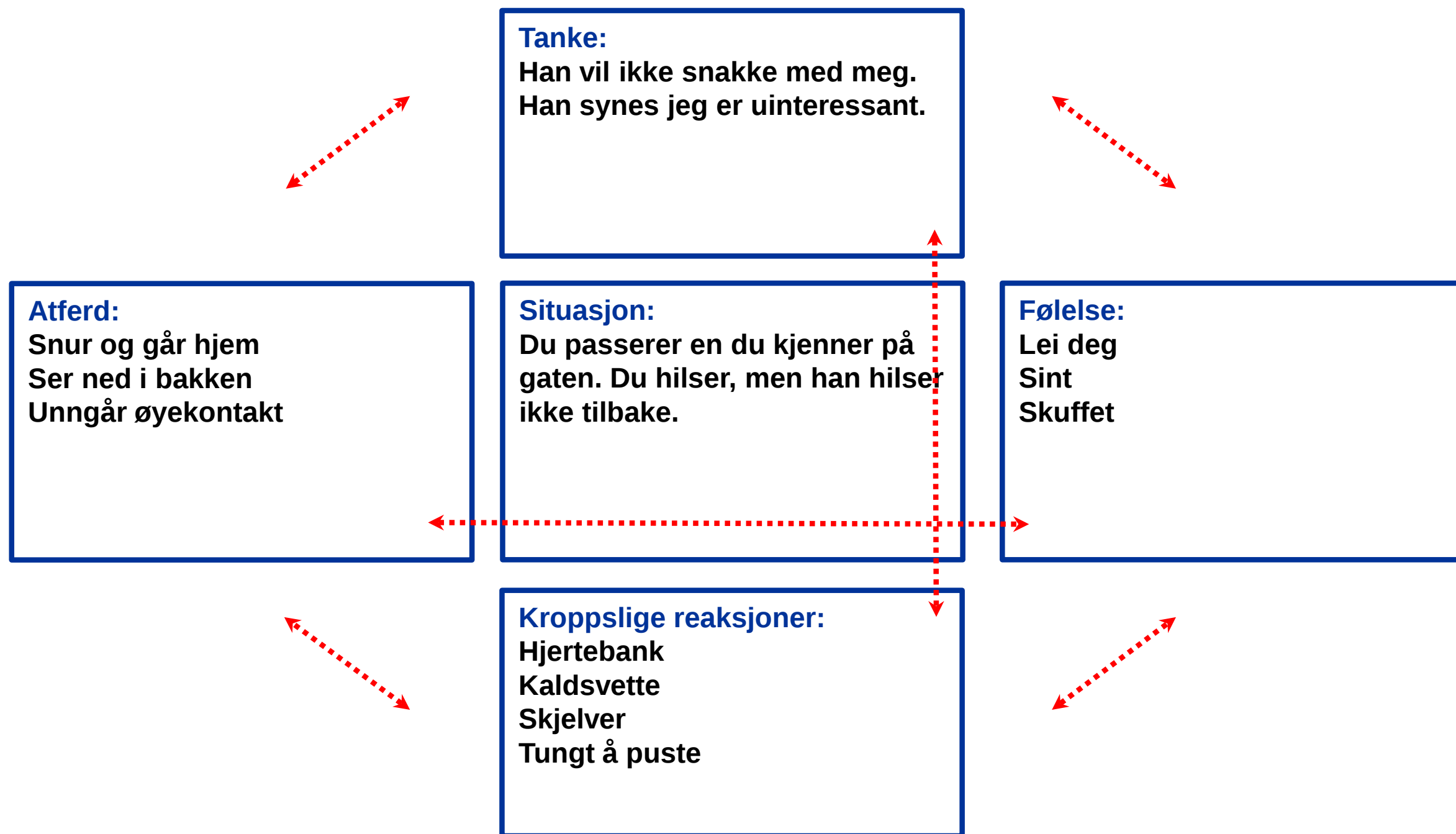
Reduserte sosiale ferdigheter

- Lære å håndtere vanskelige situasjoner

Arbeid og psykisk helse

Den kognitive diamant

Arbeid og psykisk helse

CBT arbeidsskjema

Situasjon	Tanke	Følelse	Kroppslig reaksjon	Atferd
Hvilken situasjon opplevdes vanskelig?	Hvilke tanker gjorde du deg?	Hvilke følelser oppsto?	Hva kjenner du i kroppen?	Hva gjorde du som reaksjon på opplevelsen?
"Gikk på butikken, passerer fire ungdommer som ler"	"De ler sikkert av meg"	"Ble sint og skuffet"	"Hjertebank og svetter i hendene"	"Avsluttet handleturen"
Eks 1:				
Eks 2:				
Eks 3:				

Arbeid og psykisk helse

Vanlige kognitive vansker ved schizofreni

Vansker med innlæring, hukommelse, oppmerksomhet, problemløsningsevne, arbeidshukommelse og psykomotorisk tempo.

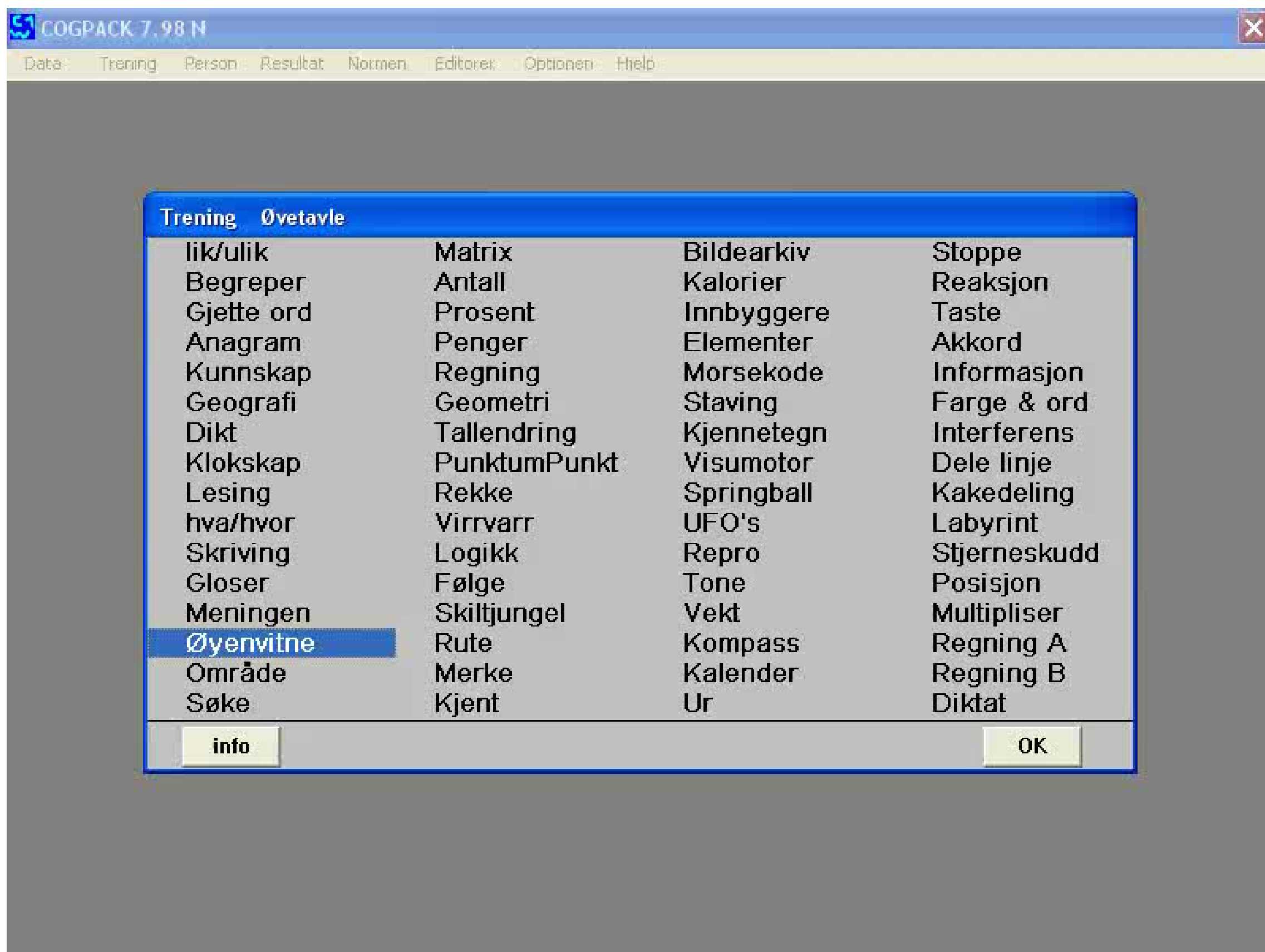
Sosial kognisjon preget av svikten

60 – 70 % personer med schizofreni har vansker på et eller flere områder

Også tilstede ved andre psykotiske lidelser

Arbeid og psykisk helse

Undervisning

Øke forståelsen for betydningen av arbeid, avkrefte myter, endre holdninger, presentere faktakunnskaper om arbeid og psykisk helse

Arbeidslivet

- Arbeidsgivere
- Potensielle arbeidsgivere
- Tiltaksbedrifter

Samarbeidspartnere

- DPS
- Kommuner
- NAV
- Alle andre som er villige til å høre på...

Arbeid og psykisk helse

Tilbakemeldinger fra deltakere og behandlere

"Det å bli inkludert i prosjektet har for flere av våre pasienter styrket håpet og troen på at man er "velkommen tilbake" til samfunnet etter en psykose. Samarbeidet med dere har også gjort meg som behandler mer optimistisk mht. rehabilitering av disse - ofte hardt rammede og relativt unge pasientene."

"Det er fint å oppleve at jeg mestrer en jobb jeg kan leve av, og at jeg igjen bidrar i samfunnet."

"Jeg har fått en ny start på livet og har større tro på meg selv."

Arbeid og psykisk helse

Status og veien videre

Avlutter inkludering til forskningsprosjektet 31.12.11

- Oppfølgingsprosjekt 2011-2013
- Tiltaket kontinueres i påvente av resultater
- Utdanninger, manualer, videreutvikle samhandlingsmodell og intervensjoner
- Samordning av "Arbeid og Psykisk Helse" programmer (JMO, IPS...)?

Arbeid og psykisk helse

Hvordan integrere arbeid og behandling?

Arbeid – en viktig intervensjon i behandlingen

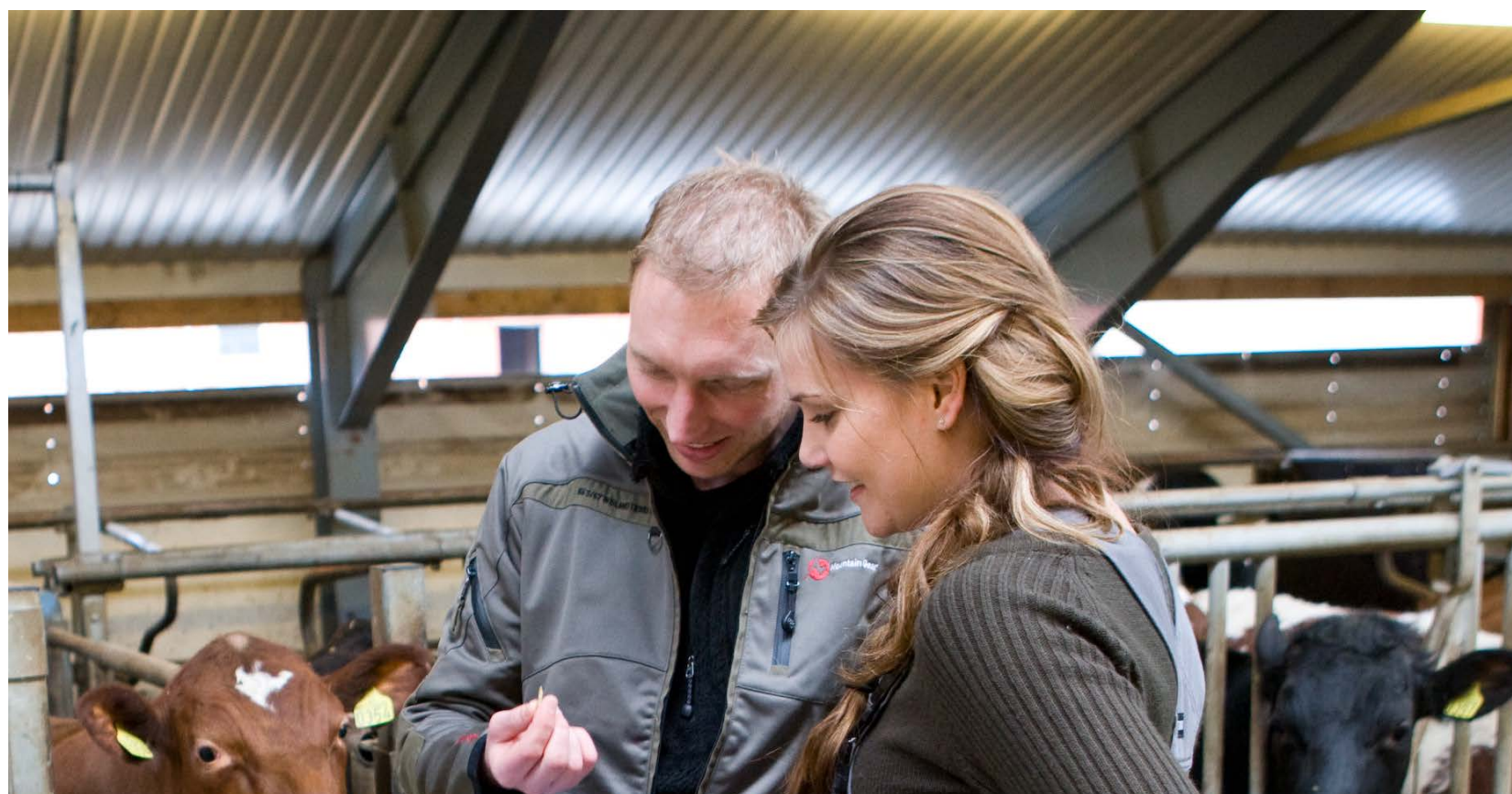
Forankring og dedikerte medarbeidere

Samarbeid

Ha rutiner for å sikre fokus på arbeid tidlig i behandling

- Behandlingen bør rettes mot å ta i bruk og bedre funksjoner – ikke bare redusere symptomer
- Er personen motivert for å jobbe bør arbeid være en sentral del av behandlingen

Arbeid og psykisk helse

“The best thing you can do for someone with schizophrenia is to get them a job” Drake 2006

Arbeid og psykisk helse

